

Görbersdorf i. Schles. Dr. Weicker's Sanatorium.

Einladung zur deutsch-polnischen Tagung
zur Geschichte schlesischer Sanatorien
zur Behandlung von Tuberkulose
21. Oktober 2025 – Liegnitz

Zaproszenie na polsko-niemiecką konferencję
poświęconą historii śląskich sanatoriów
leczenia gruźlicy
21 października 2025 – Legnica

Tuberkulosebehandlung in Niederschlesien

Leczenie gruźlicy na Dolnym Śląsku

Wir laden zur ersten deutsch-polnischen Tagung zur Geschichte schlesischer Sanatorien zur Behandlung von Tuberkulose ein, die am 21. Oktober 2025 am Collegium Witelona Uczelnia Państwowa (CWUP) in Liegnitz stattfinden wird.

Diese Tagung ist ein Gemeinschaftsprojekt deutscher und polnischer Medizinhistoriker*innen und bietet eine Plattform, um die historischen Entwicklungen und aktuellen Herausforderungen der Tuberkulosebehandlung in Niederschlesien und der Niederlausitz zu diskutieren.

Die Region war ein Zentrum medizinischer Innovation: 1854 gründete der junge Arzt Hermann Brehmer in Görbersdorf die erste Lungenheilstätte der Welt. Das niederschlesische Bergland war für seine Heilbäder und Sanatorien bekannt, die besonders im späten 19. und frühen 20. Jahrhundert eine wichtige Rolle in der Behandlung von Tuberkulose spielten. Die Niederlausitz war ein Zentrum der Behandlung von Arbeiterinnen der Textilindustrie und Arbeitern aus dem Bergbau.

Die Tagung markiert auch den Startpunkt für eine dauerhafte Kooperation zwischen der 2014 gegründeten Medizinischen Hochschule Brandenburg (MHB) und dem 1998 gegründeten staatlichen Collegium Witelona (CWUP), die sich der gemeinsamen brandenburgisch-niederschlesischen Medizingeschichte widmen soll.

Zapraszamy na pierwszą polsko-niemiecką konferencję poświęconą historii śląskich sanatoriów leczenia gruźlicy, która odbędzie się 21 października 2025 r. w Collegium Witelona Uczelnia Państwowa (CWUP) w Legnicy. Konferencja ta jest wspólnym projektem niemieckich i polskich historyków medycyny i stanowi platformę do dyskusji na temat historycznego rozwoju i aktualnych wyzwań związanych z leczeniem gruźlicy na Dolnym Śląsku i Dolnych Łużycach.

Region ten był centrum innowacji medycznych: w 1854 r. młody lekarz Hermann Brehmer założył pierwsze na świecie sanatorium płucne w Sokołowsku na Dolnym Śląsku. Wyżyna Dolnośląska słynęła z uzdrowisk i sanatoriów, które odgrywały ważną rolę w leczeniu gruźlicy, zwłaszcza pod koniec XIX i na początku XX wieku. Dolne Łużycy były ośrodkiem leczenia pracowników przemysłu włókienniczego i górniczego.

Konferencja stanowi również początek dla długotrwałej współpracy między Brandenburgską Szkołą Medyczną (MHB), założoną w 2014 r., a Collegium Witelona Uczelnia Państwowa CWUP, założoną w 1998 r., która będzie poświęcona wspólnej historii medycyny w Brandenburgii i na Dolnym Śląsku.

>>

Organisation / Organizacja:

Prof. dr hab. Bożena Płonka-Syroka, Legnica / Wrocław
Prof. Dr. habil. Andreas Jüttemann, Neuruppin / Cottbus

Anmeldung und Information / Rejestracja i informacja:

Marta Żolnierewicz (DE/PL), tel. +48 76 723 23 48
marta.zolnierewicz@collegiumwitelona.pl
oder online unter /Formularz rejestracyjny >>



gefördert durch/sponsorowany przez:



MEDIZINISCHE
HOCHSCHULE
BRANDENBURG

DEUTSCH
POLNISCHE
WISSENSCHAFTS
STIFTUNG

POLSKO
NIEMIECKA
FUNDACJA
NA RZECZ NAUKI



COLLEGIUM
WITELONA
Uczelnia Państwowa

Programm

21 października 2025 / 21. Oktober 2025; 9.00 – 15.30

Ort: COLLEGIUM WITELONA Uczelnia Państwowa, ul. Sejmwowa 5A, 59-220 Legnica (Liegnitz)

- 1** Leczenie gruźlicy w Sokołowsku w latach 1854-1914 w kontekście europejskim
Therapie der Tuberkulose in Görbersdorf in den Jahren 1914-1945 im europäischen Kontext
Prof. Dr. hab. Bożena Płonka-Syroka (Legnica - Wrocław)
- 2** Leczenie gruźlicy w Sokołowsku w latach 1914-1945 w kontekście europejskim
Therapie der Tuberkulose in Görbersdorf in den Jahren 1914-1945 im europäischen Kontext
Dr. hab. Mariusz Migasła Prof. PO (Opole – Głuchotały)
- 3** Funkcjonowanie Sokołowska jako ośrodka leczenia gruźlicy po II wojnie światowej (1945-1955)
Die Funktion von Görbersdorf als Tuberkulose-Behandlungszentrum nach dem Zweiten Weltkrieg (1945-1955)
Dr. hab. Romuald Łuczyński Prof. Prof. Emeritus UM (Wrocław)
- 4** Relikty pierwotnych parków zdrojowych w Sokołowsku
Relikte der ursprüngliche Kurparkanlagen in Görbersdorf
Dr. Jerzy Sporek (Wrocław)
- 5** Systematyzacja przyczyn i skutków ewolucji sukcesu uzdrowisk gruźliczych niemieckich i polskich – porównawcze studium przypadków
Systematisierung der Ursachen und Auswirkungen der Erfolgsentwicklung deutscher und polnischer Tuberkulose-kurorte – eine vergleichende Fallstudie
Mgr. Paweł Stelmach (Kraków), Dr. hab. Marek Rutkowski, prof. AKF w Krakowie, Mgr Magdalena Górską, Lic. Kinga Tkaczyszyn, Stud. Przemysław Pawlik, Stud. Katarzyna Orawin, Lic. Beata Bargiel, Lic. Piotr Siewierski, Lic. Mikołaj Seitz, Lic. Paweł Rapala
- 6** Das Brehmer Rest Preventorium Ste Agathe des Monts – Die Görbersdorf-Idee in den kanadischen Bergen
Brehmer Rest Preventorium Ste Agathe des Monts - pomysł z Sokołowska w kanadyjskich górach
Prof. Dr. habil. Andreas Jüttemann (Cottbus – Neuruppin)
- 7** Ernst und Max Neisser: Leben und Wirken zweier bedeutender Mediziner aus Liegnitz
Ernst i Max Neisser: Życie i praca dwóch ważnych lekarzy z Legnicy
Dr. Benjamin Kuntz (Museum Robert Koch-Institut; Berlin)
- 8** „Bergmannsheil“, „Bergmannstrost“ und „Bergmannsseggen“ – Knappschaftskrankenhäuser und die medizinische Versorgung der Bergleute in der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts
»Bergmannsheil«, »Bergmannstrost« i »Bergmannsseggen« – szpitale górnicze i opieka medyczna nad górnikami w pierwszej połowie XX wieku
PD Dr. habil. Mathias Schmidt (Aachen)
- 9** Der Rostocker Pharmakologe Rudolf Robert als Kliniker in Görbersdorf und sein Kieselsäure-Tee zur TB-Behandlung
Farmakolog z Rostocku Rudolf Robert jako klinicysta w Sokołowsku i jego herbata z kwasem krzemowym do leczenia gruźlicy
Prof. Dr. Ulrich Meyer (Greifswald – Berlin)
- 10** Sülzhayn – Das „Görbersdorf“ in Thüringen: Kurbetrieb im Südharz – 1898 bis 1950
Sülzhayn – Sokołowsko w Turynii: Operacje uzdrowiskowe w południowym Harzu – 1898 do 1950
Dr. Annette Heinrich (Berlin)

Ausstellung Wystawa

Im Vorraum der Konferenz wird es eine Ausstellung und Posterpräsentationen zur Kur-Tourismusgeschichte Niederschlesiens geben, die vom Historischen Tourismus zum Tourismus der Technischen Universität Berlin (Bartosz Klimek) und von der Lokalen Tourismusorganisation in Schreiberhau (Grzegorz Sokoliński) geleitet werden.

Podczas konferencji odbędzie się wystawa i prezentacje posterowe dotyczące historii turystyki uzdrowiskowej na Dolnym Śląsku, zorganizowane przez Zakład Turystyki Historycznej Uniwersytetu Technicznego w Berlinie (Bartosz Klimek) oraz Lokalną Organizację Turystyczną w Szklarskiej Porębie (Grzegorz Sokoliński).